

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.т.н инж. Асен Недев Атанасов, Технически Университет – София

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ по професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“, научна специалност „Експлоатация на водния транспорт,морските и речни пристанища“, обявен в ДВ бр.12/12.02.2016 г.

на кандидата: доц. д-р инж. Димитър Йорданов Димитракиев, катедра „Експлоатация на флота и пристанищата“ при ВВМУ“Н.Й.Вапцаров“

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“(Д.В. бр. 12/12.02.2016г) за нуждите на катедра „Експлоатация на флота и пристанищата“ и в съответствие с „Изисквания към рецензиите по конкурси за заемане на академична длъжност „професор“ – приложение №5. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и на Приложение №7 от изискванията на ВВМУ.

Процедурата по конкурса е коректно спазена.

I. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат - доц. д-р. инж. Димитър Йорданов Димитракиев от ВВМУ Н. Й. Вапцаров. За участие в конкурса кандидата е представил списък от 33 (тридесет и три), от които 5 самостоятелни, заглавия - в това число 13 статии, 1 монография, 14 публикации в сборници от конференции и 5 учебника и учебни помагала.

В процеса на вземане на решение за приемане на трудовете за рецензиране установих, че труд №50 от основния списък „Регресионен анализ на влиянието на количеството на товара върху времето на престои на кораба в пристанището“ съвпада с част от съдържанието на труд №69 от списъка. След проведени разговори с кандидата установих, че той е извадил от обобщаващия труд №69 (със съгласието на съавторите) разработената от него част, като я е включил в труд №50. Това ми даде основание да не приема за рецензиране доклада с №69 като редуцирам броя на трудовете за рецензиране до 32. Според мен с тази редукция не се намалява наукоментричната стойност на процедурата, която аз оценявам като висока и отговоряща на изискванията на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

II. Данни за кандидата

Кандидатът за участие в конкурса, доц. д-р. инж. Димитър Йорданов Димитракиев, е роден на 03.02.1960г. в гр.Бургас. Висшето си образование по специалност „Двигатели с вътрешно горене“ е завършил през 1986г. в ТУ –Варна. През 1997 е завършил образование по специалност „Индустриален мениджмънт“ (Корабоводене и воден транспорт) в ТУ – Варна. В същия университет е подготвил и защитил дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор“на тема „Симулация и дискретно-събитийна оптимизация за автоматизирани решения при полет в опашка“. През 2009г. е избран за доцент към катедра „Икономика и мениджмънт“ във ВУМК – Добрич. От 2012г. е ръководител катедра „Експлоатация на флота и пристанищата“ във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

III. Обща характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

В началото обобщавам наукометричната характеристика на продукцията, включваща следните групи:

- Монография - 264 стр.;
- Научни статии - 13 бр., от които 5 в чужбина, а 5 са самостоятелни;
- Научни доклади - 13бр., от които самостоятелни 1 бр.;
- Учебници - 5 бр., от които 1бр. е самостоятелен.

Подчертавам, че така представената продукция отговаря напълно достатъчно на количествените изисквания за придобиване на научното звание „ професор“. Тя включва изискващите се видове публикации в обеми, достатъчни за заемане на академичната длъжност „професор“, съобразно Правилника за условията и реда, определен от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

В тематично отношение продукцията е насочена към решаването на важни проблеми в основните области и направления на морския транспорт и подготовката на кадри.

1. Приемане на управляващи решения в морската транспортна дейност в условията на непълна информация: трудове №№ 46, 49, 50, 56, 66, 68.
2. Оптимално управление на транспортните дейности: трудове №№ 43 (развитие на идеите от дисертационния труд), 48, 49, 51, 54, 55, 64.
3. Управление на работата на пристанища и специализирани терминали: трудове №№ 47, 53, 61, 62,63, 67, 68, 70.

4. Анализ и прогнозиране на фрахтовите пазари и развитието на глобалната стопанска конюнктура: трудове №№ 52, 65, 45.
5. Проблеми на висшето образование трудове №№ 44, 57, 58, 59, 60.
6. Учебници и учебни помагала, обхващащи обучението по всички основни направления, имащи отношения към конкурса №№ 71, 72, 73, 74, 75.

Дейността на доц. д-р Димитракиев в тези направления го характеризират като педагог, изследовател, внедрител и организатор на научни колективи.

IV. Оценка на педагогическата подготовка и дейността на кандидата.

От приложените документи и служебни бележки може да се направи заключение, че общият преподавателски стаж на доц. д-р Димитракиев е над 16 години. През учебната 2007/2008 година той е водил в ТУ – Варна лекции по дисциплината „Инженерни методи за портфейлна оптимизация“ пред студентите от ФМНЕ, редовно обучение в образователно – квалификационна степен „бакалавър“.

Като доцент във Висше училище Международен колеж е водил през учебната 2009/2010 година лекции и упражнения по „Инженерни методи за портфейлна оптимизация“ пред студенти от специалност „Маркетинг и мениджмънт“, бакалавърска степен.

От приложената справка за учебна натовареност, подписана от Декана на Навигационен факултет на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, се вижда, че през последните три години доц. д-р Димитракиев е водил занятия по „Организация и управление на търговския флот“, „Инфраструктура и пристанища“, „Организация и управление на пристанищните процеси“, „Пристанища“, „Теория и устройство на пристанищата“, „Пристанищна механизация и съоръжения“, „Сухоземен транспорт“ и др. Като ръководител и водещ преподавател, той е взел активно участие при разработването и актуализацията на учебните планове и програми на специалностите в рамките на факултета и катедрата. Тази учебна дейност напълно отговаря на условията за заемане на длъжността „професор“ от съответния правилник на ВВМУ „Н.Й. Вапцаров“.

Специално отбелязвам и петте учебника, които са рецензирани и въведени в учебния процес на студентите от ВВМУ „Н.Й. Вапцаров“. Отбелязвам също така и големият брой на дипломантите защитили под негово ръководство.

Като рецензент смятам, че обширната учебна дейност на доц. д-р Димитракиев, освен че отговаря напълно на изискванията за придобиване

на длъжност „професор“, е и с най-висока стойност от представената продукция по конкурса.

V. Основни научни и научно-приложни приноси:

Преди да направя оценка на приносите, обръщам специално внимание на документа, озаглавен като „Справка за приносите“. Той е достатъчно подробен, без обаче да има стремеж за излишно увеличаване на обема му – грешка, която участниците в конкурси напоследък допускат, поради отсъствието на единни стандарти и регламенти. По мое мнение, приложената справка за приносите е една добра самооценка на научната продукция на кандидата и би могла да бъде добра основа за следващи оценки.

A. Приноси в монографичния труд

Преди всичко отбелязвам като положителен факт решението на кандидата да приложи към документите си за участие в конкурса монография, а не сбор от публикации, чиято равностойност на монографичен труд трябва да се търси и доказва.

Приноси в монографичния труд „Управление на морските транспортни дейности“.

A.1 Приноси с елементи от научен характер, свеждащи се до:

A.1.1 Доказване с нови средства на съществено нови страни на вече съществуващи научни области, проблеми и хипотези. На базата на системния анализ е разработена единна система за управление на комплекса от дейности в морския транспортен бизнес, обединяваща задачите на търсене и предлагане, транспортна инфраструктура и безопасност на корабоплаването. Изградена е обща база от данни, която може да се използва като основа на една единна информационна система за експлоатация на морския транспортен комплекс.

A.2 Научно-приложни приноси и елементи за внедряване

A.2.1 Получаването на нови и потвърдителни факти при изграждането на информационни системи за управление на трафика на плавателните съдове в териториалните води на Република България. Разработване и

предоставяне за внедряване и експлоатация на технически проект и демоверсия на система за навигационно осигуряване по Българското черноморско крайбрежие. В монографичния труд са цитирани 149 литературни източника, от които 9 са с участието на кандидата за участие в конкурса. Добре би било последните заглавия да бъдат изведени в отделна рубрика.

В. Приноси в трудовете, представени за рецензиране

Предварително отбелязвам, че немалка част от трудовете притежават приноси, които са близки до посочените от мен в монографията, чийто рецензент аз съм бил. Тук ще посоча само приносите, които оформят и допълват общия научен облик на кандидата и научната му продукция.

В.1 Приноси с елементи от научен характер, състоящи се в доказване с нови средства на вече съществуващи научни области и предлагане на тази основа на нови методи за изследване и технологии в управлението на морски транспортни комплекси.

В.1.1 Разработване на система за оптимално стохастическо управление на морски транспортни дейности, основаваща се на първична информация получавана от процедури за разпознаване на образи и сигнали и от управляващи въздействия под формата на линейни обратни връзки - трудове №№ 46, 56, 64, 66, 69.

В.1.2 Разработване на алгоритми, процедури и системи базирани на знания за оптимално управление на транспортни технологични процеси при непълна информация – трудове №№ 43, 49, 50, 54, 55.

В.2 Научно-приложни приноси, свеждащи се до използване на известни методи за получаване на нови и потвърдителни факти при конкурентни системи.

В.2.1 Определяне на оптималните технически и експлоатационни характеристики на пристанищата и специализирани терминали с помощта на теорията на масовото обслужване и DEA – анализ - трудове №№ 53, 68, 70.

В.2.2 Описание на процедури за анализ на пазара, основаващи се на интернет базирани платформи и предложения за прилагането им - трудове №№ 52, 65.

С. Приноси за внедряване

С.1 Резултати от изследването на пристанищните дейности и предложения за внедряването им - трудове №№ 47, 61, 62, 63, 67.

Д. Приноси в образованието, свеждащи се до разработване и внедряване на нови образователни технологии и написване на учебници и учебни помагала – трудове №№ 44, 59, 57, 58, 60, 64, 71, 72, 73, 74, 75.

VI. Значение на приносите за науката и практиката

Значението на приносите от цялостната дейност на доц. д-р Димитракиев се потвърждава от приложените справки за участие в 11 национални и 13 международни проекти. Непосредствено отношение към направлението на настоящия конкурс има дейността му като ръководител на Предпроектно проучване за Система за наблюдение на морската среда за целите на безопасността и сигурността на корабоплаването. Проектът е приет от възложителя ДП „Пристанищна инфраструктура“, а част от резултатите са отразени в монографията „Управление на морските транспортни дейности“. Високата оценка се потвърждава и от референциите подписани от Генералния директор на ДП „Пристанищна инфраструктура“.

Към документите по конкурса е приведена справка за цитиранията в страната и в чужбина на трудове с участието на доц. д-р Димитракиев в обем, превишаваща изискванията.

VII. Оценка на личния принос на кандидата

Осем от представените трудове са самостоятелни. Останалите са в съавторство преди всичко с членовете на научния колектив, в който той работи в момента и с ръководените от него докторанти. За всички колективни трудове са представени разделителни протоколи, но и без тях ролята и мястото на доц. д-р Димитракиев са различни. В тематично отношение, представената за участие в конкурса научна продукция съществено се отличава от докторската дисертация и от материалите по

първата хабилитация. Това ми дава основание да приема, че основните приносни елементи в материалите за участие в конкурса, са лично дело на доц. д-р Димитракиев.

VIII. Критични бележки и препоръки

Критичните ми бележки се отнасят не толкова към фундаменталните постановки на научните трудове, а по скоро към начина на представянето им.

1. Във въвеждащите части на някои от трудовете, третиращи сходни проблеми има повтарящи се или близки теоретични постановки; например в (49 и 66), (53 и 68), (48, 51, 74), (46, 56, 66). Тъй като в тези трудове са направени цитирания на първоизточниците, аз съм ги приел като самостоятелни публикации за рецензиране. Според мен става дума не за грешка, а за приет начин за композиране на трудовете.

2. Бележки от редакционен характер: В някои трудове има разлика в езиците на предоставяне на основното съдържание и резюмето, напр. текст на български, резюме на английски език (№ 66), липса на съпровождаш превод на български език (№ 57), грешка в имената на авторите в използваната литература (№ 46). От моя гледна точка изискването за въвеждане на двойна номерация на трудовете - затруднява рецензентите.

IX. Лични впечатления и становище по останалите дейности на кандидата

Познавам доц. д-р Димитракиев от студентските му години и от периода когато е бил мой Помощник Ректор. Бил съм член на научния съвет при първата му хабилитация и съм внасял документите му във ВАК. Имам впечатление от научно-преподавателската му дейност във ВВМУ „Н.Й. Вапцаров“ и от работата му като ръководител на катедра. Високо оценявам както самостоятелните му изяви по ръководене и организиране на научни форуми, така и уменията му да работи в колективи. Под негово ръководство в катедра ЕФП са създадени основите на научно-преподавателска група със собствен облик в областта на експлоатацията и управление на морските транспортни системи, която има забележимо присъствие, както във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, така и в средите на морската

общественост. Под негово ръководство са защитили успешно трима докторанти, а в момента ръководи още четирима.

Заклучение

Общата ми оценка за представените материали за участие в конкурса е положителна. Основание за това ми дават доброто ниво на научната продукция и изключително активната и разностранна учебна и обществена дейност на кандидата.

След запознаването с представените по конкурса документи и научни трудове и анализиране на значимостта им и съдържащите се в тях научни, научно-приложни, внедрителски и образователни приноси, давам своята положителна оценка и препоръчвам на Научното жури да предложи на ръководството на ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ да избере доц. д-р Димитър Йорданов Димитракиев да заеме академичната длъжност „професор“ в професионалното направление 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация“, научна специалност „Експлоатация на водния транспорт, морските и речни пристанища“.

26.04.2016г.

Варна

Рецензент:

/проф. д.т.н инж. Асен Недев/

